

Kvalitetsvurdering af

Randers Kunstmuseum

2008

Indhold

Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurderinger	2
Kvalitetsvurdering af Randers Kunstmuseum	4
Lovgrundlag og ejerforhold	5
Arbejdsgrundlag og formål	5
Kunstsamlingens omfang og repræsentativitet	5
Administration af kunstsamlingen	6
Arkiver og bibliotek	7
Registrering	7
Erhvervelser	8
Forskning	9
Konservering og bevaring	10
Formidling	10
Medlemskaber, samarbejder og netværk	14
PR-virksomhed	15
Publikum	15
Bygninger	15
Museets administration	16
Ledelse og personale	17
Økonomi	18
Konklusion og anbefalinger	19
 <i>Bilag</i>	
Kulturarvsstyrelsens notat om museets internetformidling	25
Det Kunsthistoriske Faglige Råds bedømmelse af museets forskningspublikationer	26
Randers Kommunes tilkendegivelse vedrørende Randers Kunstmuseum	30

Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurderinger

Kulturarvsstyrelsen varetager administrationen af museumsloven. Det betyder, at styrelsen bl.a. skal sikre, at de statsanerkendte museer lever op til lovens bestemmelser.

Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurderinger af de statsanerkendte museer blev påbegyndt i 2004 og gennemføres som led i styrelsens tilsyn med og rådgivning af museerne.

Kvalitetsvurderingerne er samtidig et redskab for styrelsen til at indhente viden om museernes forhold. Set i et bredere perspektiv danner kvalitetsvurderingerne grundlag for udviklingen af fælles normer og retningslinjer på de områder, som er centrale i museernes arbejde.

Fokus

Kvalitetsvurderingen foregår som en dialog mellem styrelsen og det enkelte museum. Dialogen er koncentreret om museets forpligtelser i henhold til museumsloven, dvs. varetagelsen af museets ansvarsområde samt de opgaver, der knytter sig til museets samlinger: indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling.

Ved kvalitetsvurderingen søger styrelsen at danne sig et helhedsbillede af, hvordan museet løser sine opgaver inden for institutionens rammer, og hvordan museet samarbejder med andre museer, offentlige myndigheder og andre interessenter. Da kvalitetsvurderingen har fokus på museets faglige forpligtelser, vil den ikke omfatte nærmere analyser af museets organisation, ressourcer og øvrige arbejdsvilkår.

Det er Kulturarvsstyrelsens erfaring, at kvalitetsvurderingen både er et nyttigt redskab for styrelsen, for museet selv og for museets tilskudsydere. Ved kvalitetsvurderingen får museets bestyrelse, ledelse og medarbejdere anledning til at genoverveje rutiner og gennemtænke, hvordan forskellige arbejdsopgaver vægtes og hænger sammen. Kvalitetsvurderingen giver desuden museets tilskudsydere et indblik i museets forhold og virksomhed.

Processen

Kulturarvsstyrelsen udvælger hvert år et antal museer til kvalitetsvurdering ud fra kriterier, der sikrer en bred repræsentation inden for de tre museumskategorier: de kulturhistoriske, de kunsthistoriske og de naturhistoriske museer. Styrelsen informerer ledelsen på de udvalgte museer om kvalitetsvurderingens forløb og aftaler en tidsplan for gennemførelsen af processen.

Som grundlag for kvalitetsvurderingen skal museets ledelse udfylde et spørgeskema og indsende forskningspublikationer for de seneste fire kalenderår. Herefter besøger styrelsen museet og drøfter med udgangspunkt i spørgeskemaet museets opgavevaretagelse og øvrige drift med museets ledelse og bestyrelse. Under besøget bliver museets fysiske rammer besigtiget: udstillingsområder, magasiner, værksteder og kontorer.

Styrelsen afslutter kvalitetsvurderingen med at udarbejde en rapport, som bliver sendt til museet og tilskudsyderne. Inden for tre måneder skal museets ledelse tilkendegive, hvordan man agter at følge op på rapportens anvisninger og et år senere redegøre for, hvordan opfølgningen har fundet sted.

Spørgeskema og rapport

Spørgeskemaet er omfattende og besvarelsen fordrer en betydelig indsats, først og fremmest af museets ledelse.

Spørgeskemaet er fælles for de tre museumskategorier, hvorfor dele af spørgeskemaet ikke skal besvares af kunstmuseerne.

Spørgeskemaet kan downloades fra Kulturarvsstyrelsens hjemmeside:

<http://www.kulturarv.dk/forvaltning/museumsdrift/kvalitetsvurdering/skema02-2007.pdf>

Den afsluttende rapport opsummerer og behandler de centrale emner i spørgeskemaet. Det er ikke alle museets svar i spørgeskemaet, der bliver gengivet i rapporten.

Der foretages selvstændige evalueringer af museets internetformidling og forskning. Styrelsen vurderer internetformidlingen, mens museets forskningspublikationer bliver vurderet af det eller de relevante faglige råd som hører under Kulturarvsstyrelsen. Evalueringerne bliver vedlagt rapporten som bilag.

Kvalitetsvurdering af Randers Kunstmuseum

Som led i Kulturarvsstyrelsens resultatkontrakt 2008-2011 med Kulturministeriet skal styrelsen årligt kvalitetsvurdere et antal statsanerkendte museer. Styrelsen udvælger disse museer ud fra kriterier, der sikrer en bred repræsentation.

Det er to overordnede grunde til, at Kulturarvsstyrelsen har valgt at kvalitetsvurdere Randers Kunstmuseum i 2008. Dels har museet i dag bygningsfællesskab med Kulturhistorisk Museum, og Kulturarvsstyrelsen har i 2008 særligt fokus på at undersøge den geografiske samhørighed mellem kulturhistoriske og kunsthistoriske museer og graden af tværfagligt samarbejde imellem de to museums-kategorier. Dels ønsker museet en ny selvstændig bygning, og Kulturarvsstyrelsen finder det oplagt at belyse museets aktuelle faglige opgavevaretagelse samt at drøfte perspektiverne for etableringen af et nyt kunstmuseum i Randers.

Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurdering 2008 af Randers Kunstmuseum er baseret på:

- Museets besvarelse af styrelsens kvalitetsvurderingsskema med bilag, som blev modtaget pr. post d. 12. september 2008.
- Museets 4 publikationer samt 5 artikler, som blev indsendt til bedømmelse i Kulturarvsstyrelsen den 23. maj 2008. Publikationerne er udgivet i perioden 2004-2008.
- En drøftelse af museets forhold på grundlag af det udfyldte skema. Drøftelsen fandt sted på Randers Kunstmuseum tirsdag den 7. oktober 2008. Følgende deltog i mødet:
Fra Randers Kunstmuseum: museumsleder Finn Terman Frederiksen og museumsinspektør Lise Jeppesen
Fra museets bestyrelse: formand Bent Martinsen
Fra Kulturarvsstyrelsens museums-kontor: kontorchef Ole Winther og museums-konsulenterne Hanne Jönsson og Louise Straarup-Hansen

Under mødet blev museets udstillingssale, magasiner, værksteder, bibliotek samt kontorer beset.

- Notat om museets internetformidling. Notatet vedlægges rapporten som bilag.
- Evaluering af museets forskningspublikationer ved Kulturarvsstyrelsens Kunsthistoriske Faglige Råd. Evalueringen vedlægges rapporten som bilag.
- Randers Kommunes brev af 1. juli 2008, hvor kommunen tilkendegiver, hvilke forhold kommunen ønsker, Kulturarvsstyrelsen tager i betragtning i forbindelse med kvalitetsvurderingen.

Lovgrundlag og ejerforhold

Randers Kunstmuseum er et statsanerkendt kunstmuseum efter museumslovens § 15.

Randers Kunstmuseum er en selvejende institution.
Hovedtilskudsyder: Randers Kommune.

Museumsleder: Mag.art. Finn Terman Frederiksen
Bestyrelsesformand: Bent Martinsen

Museets adresse: Stemannsgade 2, 8900 Randers
Hjemmeside: www.randerskunstmuseum.dk

Arbejdsgrundlag og formål

Museets oprettelse og placering

Randers Kunstmuseum blev grundlagt i 1891. Det ligger midt i Randers by i Kulturhuset, som er tegnet af Flemming Lassen og opført i 1969. Huset rummer Randers Bibliotek i stueetagen, Kulturhistorisk Museum Randers på første sal, og Randers Kunstmuseum på anden sal, hvor museet har et samlet udstillingsareal på 1500 m².

Museets ansvarsområde

Museet ansvarsområde omfatter udviklingen i dansk billedkunst rækkende fra ca. år 1800, dækkende dens øjeblikkelige stade til enhver tid. Museets ansvarsområde omfatter tillige eksempler på udenlandsk kunst, som tjener til at belyse den internationale baggrund for de tendenser, der findes i museets samling af dansk kunst.

Randers Kunstmuseum har taget tilnavnet "Museet for dansk kunst" og ønsker at profilere sig som sådan. Kulturarvsstyrelsen synes, det er positivt, at museet har opmærksomhed på behovet for at profilere sig og frembæve samlingens særlige kvaliteter over for publikum. Profileringen som "Museet for dansk kunst" er imidlertid vildledende og urealistisk. Med bestemt entalsformen ("museet") signalerer tilnavnet, at der kun findes ét museum for dansk kunst. Uanset samlingens alsidighed og åbenlyse kvaliteter er Randers Kunstmuseum dog blot ét blandt mange danske kunstmuseer, der varetager repræsentationen af dansk kunst fra slutningen af 1700-tallet til i dag. I øvrigt er det kun Statens Museum for Kunst, der som landets hovedmuseum for kunst har ansvaret for at opretholde repræsentative samlinger af dansk kunst. Randers Kunstmuseums profilering som "Museet for dansk kunst" er derfor ikke kun vildledende, men kan også opfattes som det samme som ikke at profilere sig.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet:

- undlader brugen af tilnavnet "Museet for dansk kunst".
- genovervejer, hvordan museet kan profilere sig i forhold til de øvrige danske kunstmuseer og satser på at understrege samlingens særlige kvaliteter og tyngdepunkter.

Kunstsamlingens omfang og repræsentativitet

Randers Kunstmuseums samling omfatter over 4000 værker. De fordeler sig på følgende værkkategorier: maleri, skulptur, collage, blandformer, keramik, tegninger og grafik. Samlingen er karakteriseret ved et alsidigt og vægtigt udvalg af dansk kunst fra begyndelsen af 1800-tallet og frem

til i dag. Samlingen omfatter desuden værker, der belyser de internationale strømninger, som samlingens kernepunkter refererer til.

Dansk 1800-tals kunst er repræsenteret ved værker af Abildgaard, Juel, Eckersberg, Sonne, Marstrand, Roed, P.C. Skovgaard, Købke og Kyhn. Fra århundredskiftet har museet en særlig talrig samling af Ring, Philipsen og Stevns.

Dansk modernisme i 1900-tallet er velrepræsenteret med værker af bl.a. Hartmann, Fischer, Giersing, Isakson, Scharff og Lundstrøm. Et særligt afsnit for 20'ernes og 30'ernes figurative maleri omfatter væsentlige arbejder af bl.a. Søndergaard, Høst, Bovin, og Hoppe. De surrealistiske og spontant-abstrakte strømninger er bl.a. repræsenteret ved en del værker af Freddie.

Samlingen af over 1100 værker af Sven Dalsgaard udgør et markant tyngdepunkt i dækningen af modernismens ”klassikere”. De fleste værker stammer fra Birthe og Walter Ibsens samling, som museet købte i 2001.

Dansk kunst fra 60'erne og 70'erne er især repræsenteret gennem værker af Ørskov, Kirkeby, Brøgger, Heinsen, Nørgaard, Trampedach og Strøbek. Fra slutningen af det 20. århundrede er 80'ernes unge vilde kunstnere velrepræsenterede, og museet har erhvervet arbejder af flere 90'er-kunstnere: Thomas Bruhn, Kaj Nyborg og Martin Bigum.

Museet betragter færøsk kunst som en del af den danske kunst, hvorfor samlingen også rummer værker af færøske kunstnere som Mikines og Patursson.

En international samling af værker, udført af kunstnere med tilknytning til Cobra i årene 1948-51 udgør et af tyngdepunkterne i museets permanente samling. Her kan fremhæves værker af Alechinsky, Ferlov og Jorn. Nyere internationale tendenser såsom Lyrisk Abstraktion, Pop Art, Nouveau Realisme, Fluxus afspejles gennem værker af eksempelvis Bitran, Warhol, Spoerri, Hains, Köpcke, Yoko Ono, Christo og Baj.

Museet oplyser, at alle værker knytter sig til museets ansvarsområde, hvorfor der ikke er dele af samlingen, der er relevante at udskille eller kassere.

Administration af kunstsamlingen

Klausuler i forbindelse med samlingen

Museets samling er ikke pålagt klausuler.

Deponeringer og udlån til andre museer, institutioner og private

Randers Kunstmuseum udlåner og deponerer værker til danske og internationale museer på regelmæssig basis. I 2007 havde museet 49 udlån til særudstillinger på andre museer. Ved alle udlån af ENB værker er det obligatorisk, at en konservator foretager tilstandsvurdering af værkerne.

Museet deponerer desuden værker til den kommunale hovedtilskudsyder. Aktuelt er 194 værker uddeponeret i den kommunale administration. Kulturdirektørens sekretær fører tilsyn med disse værker, og museet tjekker selv alle uddeponeringerne en gang årligt. Til trods for den gode aftale med kommunen om at føre tilsyn, giver museet udtryk for, at varetagelsen af deponeringsaftalerne er

tidskrævende, bl.a. er der løbende behov for registrering af omplaceringer af værker. Museet tilstræber derfor at få udarbejdet en ny aftale med kommunen.

Museet deponerer eller udlåner ikke værker til private.

Deponeringer og indlån

Museet har aktuelt deponeringer fra Nordjyllands Kunstmuseum og Bornholms Kunstmuseum.

Museet indlåner værker fra museer og private til særudstillinger. I 2007 indlånede museet ca. 240 værker til særudstillinger. Fælleskonserveringen Vest bistår med at foretage tilstandsvurderinger af værkerne ved ankomst og afgang.

Det er Kulturarvsstyrelsens indtryk, at Randers Kunstmuseum varetager administrationen af deponeringer, udlån og indlån med behørig opmærksomhed på værkernes tilstand. Dog skal styrelsen gøre opmærksomhed på, at det forventes, at museet får en konservator til at tilstandsvurdere alle de værker, museet udlåner – ikke kun ENB værker. Det er også Kulturarvsstyrelsens indtryk, at museet hensigtsmæssigt sætter sin samling "i spil" både lokalt, nationalt og internationalt gennem ud- og indlån.

Kulturarvsstyrelsen medgiver, at det er vigtigt at få udarbejdet en ny aftale om administrationen af deponeringer med Randers Kommune, hvor der dels tages hensyn til museets i øvrigt begrænsede medarbejderressourcer, og dels til en fortsat forsvarlig varetagelse af deponeringerne.

Arkiver og bibliotek

Arkiv

Museet forvalter et mindre dødsboarkiv efter Sven Dalsgaard på vegne af Sven Dalsgaard Fonden. Arkivet er grovregistreret, og materialet undersøges fortsat af museets leder med assistance fra Lokalthistorisk Arkiv, Randers.

Bibliotek

Museet har et beskedent håndbogsbibliotek, der ikke er registreret. Museets faglige medarbejdere indhenter i høj grad relevant litteratur til arbejdet med samlingerne gennem kommunebiblioteket i stueetagen.

Kulturarvsstyrelsen betragter det som en oplagt og relevant prioritering, at museet benytter sig af den lette adgang til litteratur gennem kommunebiblioteket og som konsekvens heraf begrænser museets eget bibliotek til et beskedent omfang.

Registrering

Nummersystem for inventarisering

Nummereringen af museets samling løber aktuelt fra 1 til 2241. Museet har altid haft dette fortløbende nummersystem. Ved erhvervelsen af Ibsens samling i 2001 indførte museet et specifikt nummersystem til denne samling. Nummereringen af Ibsens samling løber fra 3000i til 4528i.

Omfanget af registreringerne

Museet oplyser, at 100 % af museets samling er fuldt registreret. Det fremgår af udskrifter af museets 10 seneste registreringer, at museet gennemgående registrerer de nødvendige og relevante værker- og kunstneroplysninger. I ganske få tilfælde har museet ikke fået registreret oplysninger som værktøje, erhvervelsesmåde og signatur.

Kulturarvsstyrelsen påskønner, at museet har en tilnærmelsesvis fuld registrering af hele samlingen.

Kulturarvsstyrelsens skal minde om, at følgende minimumsoplysninger skal være registreret til indberetning til KID:

Kunstneroplysninger: Kunstnernavn, årstal og nationalitet

Værkopslysninger: Ejer, inventarnummer, værktøjstype, erhvervelsesmåde, erhvervelsesdato, titel, datering, materiale/teknik, signatur/betegnelse, nettomål.

Se i øvrigt Kulturarvsstyrelsens vejledning for minimumsindberetning til Museernes Samlinger og KID:

<http://www.kulturarv.dk/forvaltning/museumsdrift/vejledninger/registrering/kunst/minimumsindberetning.pdf>

Digitale samlingsregistre og indberetning til Kunstindeks Danmark

Randers Kunstmuseum benytter registreringssystemet Randers Access, som museet har fået specielt opbygget til museets behov af Kaj Kristensen, som er ekstern systemansvarlig. Randers Kunstmuseum har givet 9 andre kunstmuseer adgang til at benytte en kopi af denne database.

Museet arbejder aktuelt på at få udarbejdet en teknisk løsning, der sikrer konverteringen af registreringerne i museets egen database til Kunstindeks Danmark.

Kulturarvsstyrelsen er meget tilfreds med, at Randers Kunstmuseum har opnået en tilnærmelsesvis fuld registrering af hele samlingen og ser frem til en snarlig indberetning af registreringerne til Kunstindeks Danmark.

Erhvervelser

Museet oplyser, at indkøb bliver foretaget bredt i overensstemmelse med det vidtfavnende ansvarsområde. Museet har ikke en skriftligt formuleret indkøbspolitik, hvilket begrundes med, at midlerne til indkøb er små, og museets inspektører derfor må indkøbe, når relevante og prismæssigt overkommelige erhvervelsesmuligheder byder sig.

Museets begrænsede indkøbsmidler rækker i bred forstand ikke til at belyse den danske kunsts "øjeblikkelige stade til enhver tid". Kulturarvsstyrelsen betragter det derfor som afgørende for en fremtidssikring af museets stærke profil, at museet gennem en erhvervelsespolitik arbejder målrettet for at prioritere indkøbsmidlerne på at understøtte og styrke de oplagte kunsthistoriske linjer og tyngdepunkter i museets samling – f.eks. dansk dadaisme, som museet frembærer som sit unikke speciale.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet

- *skriftligt formulerer en erhvervelsespolitik, der redegør for, hvilke linjer/tyngdepunkter i det vidtfavnende ansvarsområde, museet tilstræber at vægte.*

Forskning

Randers Kunstmuseum giver i overensstemmelse med museumsloven forskere fri adgang til samlingerne. Museet oplyser, at udstillinger og bogprojekter lejlighedsvis giver anledning til, at forskere fra ind- og udland gennemfører undersøgelser omkring værker i museets samling. De sidste år har der især været eksternt fokus på værker af L.A. Ring, Hammershøi og Jorn.

Randers Kunstmuseum har endvidere i 2008 haft 2 speciale- og afgangsstuderende fra henholdsvis Aarhus Universitet og Nordjyllands Erhvervsakademi tilknyttet. De studerende har dels koncentreret sig om de offentlige skulpturer i Randers Kommune og dels om Randers Kunstmuseum set ud fra et brandingperspektiv.

Kulturarvsstyrelsens Kunsthistoriske Faglige Råd har evalueret museets egen forskning på baggrund af de 4 publikationer og 5 artikler, som museet har indsendt til vurdering fra perioden 2004-2008. Konklusionen på forskningsevalueringen er:

”Det er meget rosværdigt, at museets to faglige medarbejdere vedvarende præsterer et fint forskningsmæssigt niveau i deres publikationer, der spænder fra reflekteret dataindsamling over det fortolkningsmæssige udviklingsarbejde til grundforskning og anvendt forskning. Museets videnskabelige arbejder er forankret i institutionens samlinger, og formidlingen heraf er forbilledlig. Det skal ligeledes fremhæves, at forskellige områder af museets samlinger tilgodeses, hvorved den forskningsmæssige tyngde bredes periodemæssigt ud. Ikke alene bredes samlingen således fint ud, men den berører ligeledes nogle af kerneområderne i museets samling. Set i lyset heraf indfrier Randers Kunstmuseum fint alle krav om at bedrive og publicere samlingsrelateret forskning. Det er endvidere særdeles prisværdigt, at man via museets hjemmeside har adgang til pdf-filer af museets artikler. Skulle et enkelt ønske nævnes ville det være engelske oversættelser af tekster eller i det mindste resumeer heraf.”

Forskningsevalueringen i sin helhed vedlægges som bilag.

Det fremgår af forskningsevalueringen fra Kulturarvsstyrelsens Kunsthistoriske Faglige Råd, at forskningen på Randers Kunstmuseum har stor faglig tyngde, og at forskningen fokuserer periodemæssigt bredt på kerneområder i museets samling. Konklusionen er, at forskningsindsatsen på Randers Kunstmuseum er forbilledlig.

Det er vigtigt at bemærke, at museet anfører, at de faglige medarbejdere i høj grad benytter fritiden til at producere forskningsresultater, idet øvrige museumsopgaver har højere prioritet i den normale arbejdstid. Denne ekstra arbejdsindsats signalerer et stort engagement. Det er imidlertid ikke holdbart, at forskningen på denne måde nedprioriteres til fritidsarbejde. Kulturarvsstyrelsen finder, at museets forskning først og fremmest må have høj prioritet i arbejdstiden.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet:

- *benytter muligheden for at ansøge Kulturarvsstyrelsens rådighedsudval om frikob af medarbejdere til konkrete forskningsprojekter.*

Konservering og bevaring

Randers Kunstmuseum er medlem af Fælleskonserveringen Vest. Værkerne konserveres løbende efter behov, og konservatorerne står til rådighed med en dags varsel. I forbindelse med særudstillinger udføres som oftest ind- og udtjek af Fælleskonserveringen Vest i museets udstillingssale.

Museet har ikke en konserveringsplan men kan oplyse, at enkelte værker er i kritisk stand. Randers Kunstmuseum har planlagt, at Fælleskonserveringen Vest i efteråret 2008/foråret 2009 gennemgår hele samlingen i henhold til de anbefalinger, som fremgår af rapporten "Udredning til bevaring af kulturarven".

Museet mangler magasinplads. Det betyder, at de værker, der ikke udstilles, bliver opbevaret i overfyldte magasiner og ledige baglokaler.

Kulturarvsstyrelsen betragter det som et ansvarligt og nødvendigt initiativ, at museet har planlagt at få vurderet tilstanden af værkerne i hele samlingen i 2008/2009, og at museets på denne baggrund får udarbejdet en konserveringsplan.

De utilstrækkelige opbevaringsforhold er bekymrende. Værkerne bliver aktuelt unødigt belastet ved en ubensigtsmæssig opbevaring og sikkerheden sat på spil. Rammerne for en præventiv bevaringsindsats er således utilstrækkelige. Se anbefalingerne til løsning af dette problem under afsnittene "Særudstillinger" og "Magasiner".

Formidling

Formidlingsstrategi og målsætning

Det er Randers Kunstmuseums målsætning at tilbyde alsidige og inspirerende kulturtilbud for alle byens borgere og museets øvrige gæster med samlingen fra ca. 1800 til i dag. I formidlingen vægtes en profilering af Randers Kunstmuseum som "Museet for dansk kunst".

Museet tilstræber at understrege alsidigheden i udstillingsprogrammet ved at vise såvel historiske udstillinger, udstillinger af nutidende etablerede kunstnere samt yngre og unge eksperimenterende kunstnere. I den øvrige kunstformidling er strategien at tilbyde lettilgængelig skriftlig formidling til en bred målgruppe samt differentierede aktiviteter og arrangementer til varierende målgrupper.

Kulturarvsstyrelsen bifalder museets fokus på at fremhæve samlingens særlige kvaliteter over for publikum. Det er som tidligere nævnt imidlertid vildledende og urealistisk, at museet profilerer sig som "Museet for dansk kunst".

Basisudstillinger

Museet giver udtryk for, at udstillingsarealet ikke er tilstrækkeligt, fordi museet ikke både kan præsentere nyere dele af samlingen og pladskrævende særudstillinger. Museet søger dette løst på kort sigt ved "rullende ophængninger" af samlingen. På længere sigt arbejder museet på at få udvidet udstillingsarealet i en ny museumsbygning, hvor der overvejes muligheder for at gøre dele af samlingen tilgængelig i åbne magasiner.

Kulturarvsstyrelsen anser udstillingsarealet for at være utilstrækkeligt til en optimal visning af samlingen samtidig med, at museet præsenterer større (og flere samtidige) særudstillinger. Da

Kulturarvsstyrelsen besøgte museet, viste museet tre særudstillinger og havde en fjerde under nedtagning. Konsekvensen var, at hovedparten af samlingen ikke var tilgængelig.

Kulturarvsstyrelsen påskønner museets høje ambitionsniveau og engagement i at arrangere særudstillinger, men mener, det er uholdbart, at hovedparten af samlingen ikke er tilgængelig. Styrelsen vil derfor anbefale, at museet:

- *under de nuværende forhold reducerer antallet af særudstillinger for at kunne vise en stationær vægtig præsentation af museets egen samling, som unægteligt er museets største aktiv.*

Med hensyn til museets overvejelser om at etablere åbne magasiner i et nyt museumsbyggeri er det Kulturarvsstyrelsens anbefaling, at museet:

- *indhenter erfaringer fra andre museer om fordele og ulemper ved åbne magasiner – eksempelvis Esbjerg Kunstmuseum og J.F. Willumsens Museum,*
- *opgør hvilke behov, museet opfylder for hvilket publikum ved evt. at etablere åbne magasiner,*
- *samt afvejer de drifts- og formidlingsmæssige fordele og ulemper ved åbne magasiner.*

Det er som udgangspunkt styrelsens opfattelse, at publikums adgang til åbne magasiner med udtræksbylder eller rulleroler medfører en uhensigtsmæssig belastning af værkerne, fordi publikum ikke har erfaring med en forsigtig håndtering af værkerne eller med at holde tilstrækkelig sikkerhedsafstand. Hvis værkernes sikkerhed skal varetages på betryggende vis, vil åbne magasiner være ekstra ressourcekrævende, fordi de fordrer ekstra opsyn. Desuden må præsentation af værker på åbne magasiner betragtes som utilstrækkelig formidling for størstedelen af publikum.

Det er derfor Kulturarvsstyrelsens anbefaling, at museet:

- *ikke etablerer åbne magasiner.*

Særudstillinger

Museets afholder årligt 6-10 større eller mindre særudstillinger. Museet laver selv alle særudstillinger eller planlægger dem i samarbejde med andre museer. I enkelte tilfælde har museet købt sig til ekstern kuratorbistand. Det er en målsætning for museet, at alle udstillinger henvender sig til en bred målgruppe. Der sigtes efter et bredt og alsidigt udstillingsprogram, hvor der både vises udstillinger, der belyser kunsthistoriske problematikker og tematikker samt yngre eksperimenterende kunst.

Kulturarvsstyrelsen anerkender museets høje ambitionsniveau og engagement i at arrangere særudstillinger. Kulturarvsstyrelsen synes også, det er positivt, at museet indgår i relevante og ambitiøse samarbejder om særudstillinger med forskellige både store og små kunstmuseer. Set i relation til museets meget begrænsede medarbejderressourcer forekommer aktivitetsniveauet dog at være bekymrende højt.

Kulturarvsstyrelsen vil derfor opfordre museet til at overveje, om de mange ressourcer anvendt på særudstillingstilrettelæggelse, fysisk omorganisering af de faste samlinger til fordel for særudstillinger, samt formidlingsinitiativer med et kort sigte, står i relation til udbyttet – og om det høje aktivitetsniveau reelt giver oget besøgstal, større omtale og synlighed m.v.? Det er umiddelbart Kulturarvsstyrelsens anbefaling, at museet bor nedjustere særudstillingsomfanget og -frekvensen og koncentrere sig om at udarbejde langsigtede og differentierede formidlingsinitiativer i relation til den faste samling.

Kulturarvsstyrelsen noterer, at Randers Kunstforening i perioden 2005-08 har arrangeret flere udstillinger, som er blevet vist på Randers Kunstmuseum.

Det er yderst problematisk, at Randers Kunstforenings udstillingsaktiviteter finder sted på Randers Kunstmuseum. Randers Kunstmuseum er et statsanerkendt kunstmuseum, hvilket implicerer, at museet modtager statstilskud og er omfattet af museumslovens krav til museumsvirksomhed. Randers Kunstmuseum er endvidere omfattet af ICOMs etiske regler, som bl.a. understreger, at "alle museumsansatte bør respektere anerkendte standarder og love og anerkende de enkelte fags integritet. De bør være offentlighedens værn mod ulovlig eller uetisk professionel handlemåde" (ICOMs etiske regler, princip for museernes professionelle standard). For det første er det uacceptabelt, at statslige midler indirekte går til at støtte privat udstillingsvirksomhed, når midlerne er tiltænkt professionel museumsvirksomhed. For det andet er det Kulturarvsstyrelsens bekymring, at Randers Kunstforenings udstillinger på Randers Kunstmuseum giver anledning til at så tvivl om museets troværdighed og faglige standard, fordi grænsen mellem museets og kunstforeningens aktiviteter fremstår sløret. I øvrigt forekommer det problematisk, at museet lægger hus til eksterne udstillingsaktiviteter, når museet tydeligvis lider af pladsproblemer.

Kulturarvsstyrelsen henstiller derfor til, at Randers Kunstforening ophører med at vise udstillinger på Randers Kunstmuseum. Der må arbejdes for, at kunstforeningen får alternative udstillingslokaler uden for kunstmuseet – evt. i et andet område af Kulturbuset.

Formidling for voksne

Museet udgiver kataloger og/eller formidlingspublikationer til alle større udstillinger. Museet tilstræber at henvende sig til alle i et sprog, der ikke kræver særlige forudsætninger eller højere uddannelse. Alle udstillinger formidles også via udstillingsvejledninger og artikler i museets magasin *Ud-tryk*, som udkommer 4 gange årligt og er gratis. Heri publiceres også artikler om museets egne værker.

Museet udbyder endvidere offentlige omvisninger, foredrag og kunstnerdialoger, fyraftensarrangementer, byvandring og aktiviteter i byens rum.

Museet oplyser, at der er en generel høj deltagelse i de forskelligartede arrangementer og aktiviteter, og at publikum giver udtryk for at sætte stor pris på magasinet *Ud-tryk*.

Randers Kunstmuseum har i øvrigt en god kontakt med Sprogcenter Randers og har sammen med bl.a. Kulturhistorisk Museum Randers afholdt flere kurser med indvandrere og flygtninge i dialog med centerets undervisere.

Det er positivt, at museet har en god rækkevidde og oplever succes med formidlingsaktiviteterne. Kulturarvsstyrelsen vil dog anbefale, at museet:

- *øger prioriteringen af formidlingen af den faste samling for på den måde at investere de begrænsede medarbejderressourcerne i formidlingsaktiviteter, der kan give et langsigtet udbytte.*

Formidling for børn og unge

Nogleordene i museets undervisningstilbud til er ”skræddersyede omvisninger” og ”lær gennem oplevelse”.

Skræddersyede omvisninger til den enkelte skoleklasse er flagskibet i Randers Kunstmuseums formidling, og omvisninger er gratis for børnehaver og skoleklasser fra Randers Kommune. Hver enkelt omvisning er baseret på indgående samtale med læreren, så den tilpasses den enkelte klasses temaarbejde, ønsker og behov. Alle omvisninger med skoler gennemføres som billedsamtale og er altså dialogorienterede.

4 gange årligt tilbyder Randers Kunstmuseum særlige formidlingsforløb (kunstnerværksteder, laboratorier eller undervisningsforløb) til varierende målgrupper og uddannelsesstrin. Nøgleordene for aktiviteterne er eksperimentel nytænkning og udvikling af museet som læringsrum. Museet arbejder strategisk med udviklingen af disse tilbud i dialog med forskellige samarbejdspartnere, f.eks. lærernetværk, Pædagogisk Udvikling, billedkunstnere, og andre kulturinstitutioner og lignende. Museet har flere gange involveret studerende fra Århus Universitet og Aalborg Universitet i det konkrete arbejde med formidlingen, og museet har produceret målrettet tværmusealt undervisningsmateriale i samarbejde med Kulturhistorisk Museum Rander og Randers Bibliotek.

Museet oplyser, at skolerne, herunder handelsskoler og gymnasier er flittige brugere af undervisningstilbuddene.

Børn i følge med deres forældre bliver tilgodeset med særlige aktiviteter 10-12 gange årligt.

Randers Kunstmuseum indgår i øvrigt i en lang række større samarbejder om udvikling af formidlingstilbud generelt og digitale formidlingsformer i særdeleshed. Museet nævner følgende samarbejdsfora: Midtjysk Oplevelsesproduktion og udviklingsprojektet "Vandet". Museets inspektør kvalificerer sin formidlingskompetencer gennem deltagelse bl.a. i ODMs formidlingsnetværk, Børnekulturens netværk og regionalt inspektørnetværk (med Horsens Kunstmuseum, Silkeborg Kunstmuseum, Skovgaard Museet, Herning Kunstmuseum, Kunstcentret Silkeborg Bad, Glasmuseet Ebeltoft og ARoS Aarhus Kunstmuseum).

Kulturarvsstyrelsen finder museets omfattende arbejde med formidlingen imponerende, når man tager museets begrænsede ressourcer i betragtning. Museets deltagelse i og etablering af tværfaglige samarbejder med henblik på udvikling af formidlingsmateriale og formidlingsformer er forbilledlig.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler dog, at museet:

- *koncentrerer indsatsen om at udvikle og kvalitetssikre mere generelle undervisningstilbud og undervisningsmateriale til museets faste samling i stedet for primært at bruge ressourcer på de flygtige særudstillinger og de "skræddersyede" omvisninger.*
- *udvider arbejdet med målrettet formidlingen til alders- og klassestrin og formulerer læringsmål i forhold til fagbekendtgørelser for folkeskole og ungdomsuddannelser.*

Internetformidling

Museets internetformidling behandles særskilt i et notat, som er vedlagt som bilag. Notatets konklusioner opsummeres nedenfor:

Hjemmesiden giver indtryk af museets samling via nedslag i perioder og ismer med gengivelse af et værk og en meget kortfattet tekst. Der er udvalgt værker af seks kunstnere, hvoraf den ene af ophavsretlige grunde ikke er præsenteret. Kunstnerne er ikke omtalt i tekst. Museets tidsskrift *Udtryk* er tilgængeligt som en fin ressource, der er anvendelig for flere målgrupper. Der kan også findes materiale om tidligere udstillinger.

Hjemmesiden rummer samlet set en del repræsentationer af værker og formidlende tekst. Disse kunne dog udnyttes væsentlig bedre i en mere gennemtænkt modtagerorienteret formidling og en opdateret udgave af hjemmesidens overordnede design og udtryk. I betragtning af, at hjemmesiden repræsenterer et kunstmuseum, kunne man med rimelighed forvente en større visuel eller æstetisk oplevelse ved et besøg. Især på forsiden, men også på de øvrige sider, savner man generelt en mere inviterende appel.

Museet oplyser, at hjemmesiden ikke har været fornyet i mange år. Dette bærer siden generelt præg af i sit udtryk, overordnede design og formidling, som heller ikke signalerer fornyelse eller professionel kulturinstitution.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet:

- *overvejer mulighederne for at samarbejde med Randers Kulturbistoriske Museum og Randers Bibliotek om en fælles it-løsning, herunder udvikling af hjemmeside og anden digital formidling.*

Medlemskaber, samarbejder og netværk

Museets kunsthistorikere indgår i de faglige organisationer ODM og ICOM og samarbejder med en lang række større og mindre museer om udstillinger samt forsknings- og formidlingsrelaterede aktiviteter.

Museets inspektør indgår i et inspektørnetværk (sammen med Skovgaardmuseet, Horsens Kunstmuseum, Herning Kunstmuseum, ARoS Aarhus Kunstmuseum, Silkeborg Kunstmuseum, Kunstcenteret Silkeborg Bad, Glasmuseet Ebeltoft), som særligt samarbejder om formidlingsaktiviteter. Inspektørnetværket har bl.a. bidraget til undervisningsforløbet "Museumsprocesser og museologisk terminologi" på Århus Universitet. Der er desuden etableret flere typer samarbejder med midtjyske museer, som Randers Kunstmuseum deltager i: udviklingsprojektet Vandet og projekt Midtjysk Oplevelsesproduktion.

Lokalt samarbejder Randers Kunstmuseum med Randers Erhvervs- og udviklingsråd og Kulturelt Samvirke. Museets leder er tilforordnet som konsulent for Randers Kommunes kunstfond, hvor han rådgiver om disponering og vedligeholdelse af kunst i det offentlige rum. Museet har desuden et godt samarbejde med Randers Amtsavis og Midtjyske Medier omkring udvikling af nye formidlingstiltag.

Samlingen af flere kulturinstitutioner i Kulturhuset i Randers skaber grundlag for samarbejde såvel administrativt og tværfagligt. Randers Kunstmuseum samarbejder i nogle tilfælde med de øvrige institutioner. Det tværfaglige og tværmuseale undervisningsforløb: "Bliv Klogere på kærligheden", som blev gennemført i 2007, er et eksempel på samarbejde mellem museerne og biblioteker, og institutionerne har søgt puljemidler til forskellige fællesprojekter til Internettet. Ansøgningerne er dog ikke blevet imødekommet.

Der er Kulturarvsstyrelsen indtryk, at Randers Kunstmuseum gør en betydelig indsats for at udveksle faglig erfaring med kollegaer, indhente inspiration og styrke museets faglige fundament og rækkevidde gennem samarbejde. Museet sikrer sig også vigtig synlighed og lokal forankring gennem lokale engagementer.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet:

- *overvejer mulighederne for udvidelse af samarbejdet om bl.a. IT og formidling mellem de lokale kulturinstitutioner ud fra den betragtning, at institutionerne i samspil vil kunne få mere ud af de samlede faglige og økonomiske ressourcer.*

PR-virksomhed

Museet udsender pressemeddelelser i forbindelse med hver ny udstilling samt større særarrangementer. Med pressemeddelelserne udsendes også alle aktuelle forsknings- og formidlingspublikationer til en bred vifte af modtagere.

Museet har et godt samarbejde med Randers Amtsavis og Midtjyske Medier omkring udvikling af nye formidlingstiltag. Her kan særligt fremdrages kampagnen om en Lokal Kulturkanon i marts 2006 samt den store digitale julekalender i december 2007.

Kulturarvsstyrelsen anerkender museet for de kreative initiativer, der sikrer museet god opmærksomhed i lokalsamfundet.

Publikum

Museumsklub

Randers Kunstmuseum har en rabatordning kaldet Randers Kunstmuseums Venner, med et medlemstal på 279. Ved oprettelse af et medlemskab (enkeltmedlemskab koster 200 kr. pr. år og husstandsmedlemskab koster 300 kr. pr. år). Rabatordningen omfatter ikke entré, da det er gratis for alle at få adgang til museets permanente samlinger, men den omfatter 1 årlig medlemsgave (plakat), tilsendelse af Randers Kunstmuseums blad *Udtryk*, 20 % på køb af museets udgivelser af bøger og kataloger, invitationer til åbning af museets udstillinger.

Publikumsfaciliteter

Der er en museumsbutik ved indgangen til museet, hvor der også er borde og stole til publikum. Her sælges faglige bøger, souvenirs, børnebøger, slik, postkort og plakater. Når Kulturhusets café er lukket om søndagen, serverer museet kaffe til de besøgende.

Åbningstid og besøgstal

Museet har året igennem åbent tirsdag til søndag 11-17. Museet har derfor haft 1860 åbningstimer i 2007.

Besøgstal: 2005: 54.880; 2006: 56.661; 2007: 48.772

Bygninger

Bygningen ejes af Randers Kommune og består af en betonbygning fra 1969, som er sammenbygget med en ældre historicistisk bygning fra slutningen af 1800-tallet. Den rummer både Randers Kunstmuseum, Randers Bibliotek og Randers Kulturhistoriske Museum.

Kunstmuseet råder ikke over udendørsarealer.

Lokaleforhold

Bygningen opfylder krav til tyveri- og brandsikring samt handicapvenlighed. Magasinet savner aktuelt fugtstyring, og udstillingssalene savner temperaturstyring. Dette planlægges udbedret i marts/april 2009.

Kulturarvsstyrelsen finder det prisværdigt, at museet arbejder på at få installeret den nødvendige fugt- og temperaturstyring på magasinet og i udstillingssalene for at sikre, at værkerne opbevares under stabile klimaforhold.

Magasiner

Museet mangler magasinplads. I forbindelse med modtagelsen af Ibsens samling i 2001 har museet fået særindrettet en del af magasinet til forsvarlig opbevaring af Ibsens værker efter vejledning fra Fælleskonserveringen. Dette har til gengæld betydet en reduktion af magasinpladsen til den øvrige del af samlingen. Konsekvensen af den begrænsede magasinplads er, at skulpturer i magasinet står i vejen for udtræksvæggene til malerierne og hindrer ubesværet adgang til værkerne. Konsekvensen er endvidere, at dele af samlingen bliver opbevaret under problematiske forhold andre steder i museet, når museet skal gøre plads til særudstillinger i udstillingssalene.

Det er Kulturarvsstyrelsens vurdering, at museets magasinforhold er utilstrækkelige. Det undrer derfor, at museet og Randers Kommune aktivt har fravalgt at lade museet indgå i samarbejdet om etableringen af det nye fællesmagasin i Randers. Museet kan på nuværende tidspunkt ikke sikre en forsvarlig opbevaring og organisering af de værker, som ikke er udstillede. Kulturarvsstyrelsen henstiller derfor til, at museet finder en løsning på de utilstrækkelige magasinforhold snarest muligt. Det anbefales, at museet undersøger muligheden for at opbevare mindre aktive dele af samlingen (ber tænkes primært på de pladskrævende tredimensionelle værker) på det nye fællesmagasin.

Museets administration

Vedtægter

Kulturarvsstyrelsen har været i dialog med museet om de seneste vedtægter, der tager højde for ændringer i forbindelse med kommunalreformen.

Administrative regler og bestemmelser

Randers Kunstmuseum er aktuelt ikke omfattet af administrative aftaler med kommunen.

Samarbejde med Randers Kommune

I brev af 7. marts 2008 fra Kulturarvsstyrelsen er kommunen blevet opfordret til at komme med særlige bemærkninger eller synspunkter, der bør indgå i kvalitetsvurderingen. Kommunen er desuden blevet bedt om at redegøre for hvilke forventninger, man har til museets opgavevaretagelse og funktion i lokalsamfundet.

Randers Kommune har i brev af 1. juli 2008 tilkendegivet, at kommunen er opmærksom på, at de trange pladsforhold for Randers Kunstmuseum giver en række uhensigtsmæssige begrænsninger for museets virke. Kommunen bakker derfor op om bestyrelsens arbejde for at etablere et nyt kunstmuseum ved de bynære arealer langs Gudenåen. Randers Kommune har på nuværende tidspunkt opkøbt arealerne, og der er udskrevet en arkitektkonkurrence. Byrådet har endvidere tilkendegivet, at man vil være positiv over for at imødekomme ønsket om et øget driftstilskud til Randers Kunstmuseum efter etableringen i de nye bygninger, således at museet også vil have de fornødne personalemæssige ressourcer. Kommunen har blik for museets store potentiale lokalt, regionalt og nationalt og tilkendegiver øgede forventninger til museet i forbindelse med det nye byggeri.

Det er Kulturarvsstyrelsens indtryk, at Randers Kommune udviser et betydeligt engagement i Randers Kunstmuseum. Kommunes anerkendelse af museets aktuelle indsats og fremtidige potentiale er afgørende for, at planerne om et nyt kunstmuseum med en stærkere position i museumslandskabet og med øgede tilbud til borgerne kan realiseres.

Kulturarvsstyrelsen vil gøre opmærksom på, at etableringen af et nyt kunstmuseum, der imødekommer de mange forventninger, kræver et omfattende fagligt forarbejde. Det er Kulturarvsstyrelsens vurdering, at museet med de nuværende ressourcer ikke har en chance for at løfte dette arbejde og opfordrer derfor kommunen til at øge driftstilskuddet til museet, så snart etableringen af det ny kunstmuseum iværksættes.

Journal og arkiv

Museet har udarbejdet en arkivplan.

Regnskab

Sekretæren varetager bogholderiet, mens Revisionsfirmaet Kvist & Jensen varetager årsregnskabet.

Løn og personaleadministration

Randers Kommunes lønafdeling foretager lønberegninger

Det er Kulturarvsstyrelsens indtryk, at administrationen af Randers Kunstmuseum varetages tilfredsstillende.

Ledelse og personale

Bestyrelsen

Randers Kunstmuseum ledes af en bestyrelse på 7 medlemmer:

- Formand Bent Martinsen (valgt af Kulturelt Samvirke)
- Næstformand Niels Thulstrup (valgt af Randers Kunstforening)
- Flemming Bülow-Nielsen (valgt af Randers Kunstforening)
- Anders Buhl-Christensen (valgt af Randers Byråd)
- Jørgen Bruno Andersen (valgt af Randers Byråd)
- Peter Leschly (valgt af Randers Erhvervs- og Udviklingsråd)
- Museumsinspektør Lise Jeppesen (valgt af museets personale)

Ledelsen

Museets leder er mag. art. Finn Terman Frederiksen

Organisation og personale

Museets faste personale udgør aktuelt 5,5 årsværk. Muligheden for at få anvist medarbejdere til jobaktivering har i 2008 været begrænset (i 2008 har museet kun én medarbejder i jobaktivering mod tidligere 3), og museet har derfor været nødsaget til at ansætte en medarbejder 26 timer som kustode uden ekstra økonomisk tilskud for at få vagtplanen til at hænge sammen. Museet oplyser, at de begrænsede økonomiske midler også betyder, at museet ikke kan få dækket behovet for en håndværker.

Museet har følgende fastansat personale:

- Mag.art. museumsleder Finn Terman Frederiksen, 37 timer
- Mag.art. museumsinspektør Lise Jeppesen, 37 timer
- Sekretær Susanne Christensen, 37 timer, uddannet kontor allround, samt superbruger indenfor edb.
- Teknik og sikkerhed ansvarlig Niels Erik Høybye, 37 timer, uddannet indenfor elektronik
- Kontorassistent Astrid Buchhave, 19,5 timer, kustode (puljejob)

- Kontorassistent Jan Mikkelsen, 37 timer, kustode (fleksjob)
- Ekspeditrice Bente M. Sørensen, 26 timer, kustode

Det er imponerende, så meget museet får ud af de begrænsede ressourcer både fagligt og praktiske/administrativt. Det er dog Kulturarvsstyrelsens vurdering, at museets høje aktivitets- og ambitionsniveau reelt ikke står i rimeligt forhold til de begrænsede personalemæssige ressourcer, og at den nuværende situation på længere sigt er uboldbar. Kulturarvsstyrelsen finder det oplagt, at museet i højere grad får bistand fra Kulturbistorisk Museum Randers og fra Randers Kommunen til at varetage administrative og praktiske opgaver.

Økonomi

Museets driftsbudget fremgår af skemaet:

	2006 (kr.)	2007 (kr.)
Egenindtjening:	368.465	892.608
Tilskud fra Randers Kommune:	2.734.696	2.802.460
Tilskud fra Staten § 15:	816.110	783.757
Tilskud fra Staten - rådighedssummen:	0	0
Andre offentlige tilskud:	0	0
Ikke-offentlige tilskud:	327.412	372.500*
Samlede indtægter:	4.246.683	4.851.325
Samlede udgifter:	4.165.435	4.658.125
Årets resultat:	81.248	193.200

* Sparekassen Kronjylland har været hovedsponsor med kr. 100.000 om året

Sponsorat

Randers Kunstmuseum har for 2007 og 2008 indgået en aftale med Sparekassen Kronjylland om, at sparekassen betaler et sponsorat på kr. 100.000. Af aftalen fremgår det desuden, at museet stiller en række serviceydelser til rådighed for sparekassen, og at museet kan benytte sparekassen som distributionskanal.

Det er positivt, at Randers Kunstmuseum benytter sig af sponsormuligheder, men Kulturarvsstyrelsen vurderer, at aftalen set i forhold til det økonomiske beløb, sparekassen bidrager med, medfører et uforholdsmæssigt stort træk på museets i forvejen begrænsede ressourcer.

Konklusion og anbefalinger

Randers Kunstmuseum er karakteriseret ved store faglige ambitioner og et højt aktivitetsniveau. Gennem fagligt engagement, hårdt arbejde og et solidt netværk af samarbejdspartnere producerer museets ansatte et imponerende antal udstillinger, formidlingsaktiviteter og forskningspublikationer af høj kvalitet. Det er Kulturarvsstyrelsens indtryk, at Randers Kunstmuseum desuden generelt varetager administrationen af samlingen med behørig opmærksomhed på værkernes tilstand, men museets utilstrækkelige magasinforhold kombineret med museets store opmagasineringsbehov i forbindelse med pladskrævende særudstillinger betyder, at værkerne aktuelt er udsat for unødigt belastning. Rammerne for en præventiv bevaringsindsats er således utilstrækkelige.

Det er imponerende, så meget museet får ud af de begrænsede ressourcer både fagligt og praktisk/administrativt. Det er dog Kulturarvsstyrelsens vurdering, at museets høje aktivitets- og ambitionsniveau reelt ikke står i rimeligt forhold til de begrænsede personalemæssige ressourcer, og at den nuværende situation på længere sigt er uholdbar.

Kulturarvsstyrelsens specifikke kommentarer og anbefalinger for de enkelte områder opsummeres nedenfor.

Museets arbejdsgrundlag og formål

Randers Kunstmuseum har taget tilnavnet "Museet for dansk kunst" og ønsker at profilere sig som sådan. Kulturarvsstyrelsen synes, det er positivt, at museet har opmærksomhed på behovet for at profilere sig og fremhæve samlingens særlige kvaliteter over for publikum. Profileringen som "Museet for dansk kunst" er imidlertid vildledende og urealistisk. Med bestemt entalsformen ("museet") signalerer tilnavnet, at der kun findes ét museum for dansk kunst. Uanset samlingens alsidighed og åbenlyse kvaliteter er Randers Kunstmuseum dog blot ét blandt mange danske kunstmuseer, der varetager repræsentationen af dansk kunst fra slutningen af 1700-tallet til i dag. I øvrigt er det kun Statens Museum for Kunst, der som landets hovedmuseum for kunst har ansvaret for at opretholde repræsentative samlinger af dansk kunst. Randers Kunstmuseums profilering som "Museet for dansk kunst" er derfor ikke kun vildledende, men kan også opfattes som det samme som ikke at profilere sig.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet:

- *undlader brugen af tilnavnet "Museet for dansk kunst".*
- *genovervejer, hvordan museet kan profilere sig i forhold til de øvrige danske kunstmuseer og satser på at understrege samlingens særlige kvaliteter og tyngdepunkter.*

Administration af kunstsamlingen

Det er Kulturarvsstyrelsens indtryk, at Randers Kunstmuseum varetager administrationen af deponeringer, udlån og indlån med behørig opmærksomhed på værkernes tilstand. Dog skal styrelsen gøre opmærksomhed på, at det forventes, at museet får en konservator til at tilstandsvurdere alle de værker, museet udlåner – ikke kun ENB værker. Det er også Kulturarvsstyrelsens indtryk, at museet hensigtsmæssigt sætter sin samling "i spil" både lokalt, nationalt og internationalt gennem ud- og indlån.

Kulturarvsstyrelsen medgiver, at det er vigtigt at få udarbejdet en ny aftale om administrationen af deponeringer med Randers Kommune, hvor der dels tages hensyn til museets i øvrigt begrænsede medarbejderressourcer, og dels til en fortsat forsvarlig varetagelse af deponeringerne.

Arkiv og bibliotek

Kulturarvsstyrelsen betragter det som en oplagt og relevant prioritering, at museet benytter sig af den lette adgang til litteratur gennem kommunebiblioteket og som konsekvens heraf begrænser museets eget bibliotek til et beskedent omfang.

Registrering

Kulturarvsstyrelsen påskønner, at museet har en tilnærmelsesvis fuld registrering af hele samlingen.

Kulturarvsstyrelsen er meget tilfreds med, at Randers Kunstmuseum har opnået en tilnærmelsesvis fuld digital registrering af hele samlingen og ser frem til en snarlig indberetning af registreringerne til Kunstindeks Danmark.

Erhvervelser

Museets begrænsede indkøbsmidler rækker i bred forstand ikke til at belyse den danske kunsts "øjeblikkelige stude til enhver tid". Kulturarvsstyrelsen betragter det derfor som afgørende for en fremtidssikring af museets stærke profil, at museet gennem en erhvervelsespolitik arbejder målrettet for at prioritere indkøbsmidlerne på at understøtte og styrke de oplagte kunsthistoriske linjer og tyngdepunkter i museets samling – f.eks. dansk dadaisme, som museet fremhæver som sit unikke speciale.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet:

- *skriftligt formulerer en erhvervelsespolitik, der redegør for, hvilke linjer/tyngdepunkter i det vidtfavnende ansvarsområde, museet tilstræber at vægte.*

Forskning

Det fremgår af forskningsevalueringen fra Kulturarvsstyrelsens Kunsthistoriske Faglige Råd, at forskningen på Randers Kunstmuseum har stor faglig tyngde, og at forskningen fokuserer periodemæssigt bredt på kerneområder i museets samling. Konklusionen er, at forskningsindsatsen på Randers Kunstmuseum er forbilledlig.

Det er vigtigt at bemærke, at museet anfører, at de faglige medarbejdere i høj grad benytter fritiden til at producere forskningsresultater, idet øvrige museumsopgaver har højere prioritet i den normale arbejdstid. Denne ekstra arbejdsindsats signalerer et stort engagement. Det er imidlertid ikke holdbart, at forskningen på denne måde nedprioriteres til fritidsarbejde. Kulturarvsstyrelsen finder, at museets forskning først og fremmest må have høj prioritet i arbejdstiden.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet:

- *benytter muligheden for at ansøge Kulturarvsstyrelsens rådighedssum om frikøb af medarbejdere til konkrete forskningsprojekter.*

Konservering og bevaring

Kulturarvsstyrelsen betragter det som et ansvarligt og nødvendigt initiativ, at museet har planlagt at få vurderet tilstanden af værkerne i hele samlingen i 2008/2009, og at museets på denne baggrund får udarbejdet en konserveringsplan.

De utilstrækkelige opbevaringsforhold er bekymrende. Værkerne bliver aktuelt unødigt belastet ved en u hensigtsmæssig opbevaring og sikkerheden sat på spil. Rammerne for en præventiv bevaringsindsats er således utilstrækkelige. Se anbefalingerne til løsning af dette problem under afsnittene "Særudstillinger" og "Magasiner".

Formidling

Kulturarvsstyrelsen bifalder museets formidlingsstrategi med fokus på at fremhæve samlingens særlige kvaliteter over for publikum. Det er som tidligere nævnt imidlertid vildledende og urealistisk, at museet profilerer sig som ”Museet for dansk kunst”.

Kulturarvsstyrelsen påskønner museets udstillingsaktivitet, men mener, det er uholdbart, at hovedparten af den faste samling ikke er tilgængelig.

Styrelsen vil derfor anbefale, at museet:

- *under de nuværende forhold reducerer antallet af særudstillinger for at kunne vise en stationær vægtig præsentation af museets egen samling, som unægteligt er museets største aktiv.*

Med hensyn til museets overvejelser om at etablere åbne magasiner i et nyt museumsbyggeri er det Kulturarvsstyrelsens anbefaling, at museet:

- *indhenter erfaringer fra andre museer om fordele og ulemper ved åbne magasiner – eksempelvis Esbjerg Kunstmuseum og J.F. Willumsens Museum,*
- *opgør hvilke behov, museet opfylder for hvilket publikum ved evt. at etablere åbne magasiner,*
- *samt afvejer de drifts- og formidlingsmæssige fordele og ulemper ved åbne magasiner.*

Det er som udgangspunkt styrelsens opfattelse, at publikums adgang til åbne magasiner med udtrækshylder eller rullereoler medfører en uhensigtsmæssig belastning af værkerne, fordi publikum ikke har erfaring med en forsigtig håndtering af værkerne eller med at holde tilstrækkelig sikkerhedsafstand. Hvis værkernes sikkerhed skal varetages på betryggende vis, vil åbne magasiner være ekstra ressourcekrævende, fordi de fordrer ekstra opsyn. Desuden må præsentation af værker på åbne magasiner betragtes som utilstrækkelig formidling for størstedelen af publikum.

Det er derfor Kulturarvsstyrelsens anbefaling, at museet:

- *ikke etablerer åbne magasiner.*

Kulturarvsstyrelsen anerkender museets høje ambitionsniveau og engagement i at arrangere særudstillinger. Kulturarvsstyrelsen synes også, det er positivt, at museet indgår i relevante og ambitiøse samarbejder om særudstillinger med forskellige både store og små kunstmuseer. Set i relation til museets meget begrænsede medarbejderressourcer forekommer aktivitetsniveauet dog at være bekymrende højt.

Kulturarvsstyrelsen vil derfor opfordre museet til at overveje, om de mange ressourcer anvendt på særudstillingstilrettelæggelse, fysisk omorganisering af de faste samlinger til fordel for særudstillinger, samt formidlingsinitiativer med et kort sigte, står i relation til udbyttet – og om det høje aktivitetsniveau reelt giver øget besøgstal, større omtale og synlighed m.v.?

Det er umiddelbart Kulturarvsstyrelsens anbefaling, at museet:

- *bør nedjustere særudstillingsomfanget og -frekvensen og koncentrere sig om at udarbejde langsigtede og differentierede formidlingsinitiativer i relation til den faste samling.*

Kulturarvsstyrelsen noterer, at Randers Kunstforening i perioden 2005-08 har arrangeret flere udstillinger, som er blevet vist på Randers Kunstmuseum. Det er yderst problematisk, at Randers Kunstforenings udstillingsaktiviteter finder sted på Randers Kunstmuseum. Randers Kunstmuseum er et statsanerkendt kunstmuseum, hvilket implicerer, at museet modtager statstilskud og er omfattet

af museumslovens krav til museumsvirksomhed. Randers Kunstmuseum er endvidere omfattet af ICOMs etiske regler, som bl.a. understreger, at "alle museumsansatte bør respektere anerkendte standarder og love og anerkende de enkelte fags integritet. De bør være offentlighedens værn mod ulovlig eller uetisk professionel handlemåde" (ICOMs etiske regler, princip for museernes professionelle standard). For det første er det uacceptabelt, at statslige midler indirekte går til at støtte privat udstillingsvirksomhed, når midlerne er tiltænkt professionel museumsvirksomhed. For det andet er det Kulturarvsstyrelsens bekymring, at Randers Kunstforenings udstillinger på Randers Kunstmuseum giver anledning til at så tvivl om museets troværdighed og faglige standard, fordi grænsen mellem museets og kunstforeningens aktiviteter fremstår sløret. I øvrigt forekommer det problematisk, at museet lægger hus til eksterne udstillingsaktiviteter, når museet tydeligvis lider af pladsproblemer.

Kulturarvsstyrelsen henstiller derfor til, at Randers Kunstforening ophører med at vise udstillinger på Randers Kunstmuseum. Der må arbejdes for, at kunstforeningen får alternative udstillingslokaler uden for kunstmuseet – evt. i et andet område af Kulturhuset.

Det er positivt, at museets formidling har en god rækkevidde og, at museet har succes med sine formidlingsaktiviteter.

Kulturarvsstyrelsen vil dog anbefale, at museet:

- *øger prioriteringen af formidlingen af den faste samling for på den måde at investere de begrænsede medarbejderressourcerne i formidlingsaktiviteter, der kan give et langsigtet udbytte.*

Kulturarvsstyrelsen finder, at museets omfattende arbejde med formidling til børn og unge er imponerende, når man tager museets begrænsede ressourcer i betragtning. Museets deltagelse i og etablering af tværfaglige samarbejder med henblik på udvikling af formidlingsmateriale og formidlingsformer er forbilledlig.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler dog, at museet:

- *koncentrerer indsatsen om at udvikle og kvalitetssikre mere generelle undervisningstilbud og undervisningsmateriale til museets faste samling i stedet for primært at bruge ressourcer på de flygtige særudstillinger og de "skæddersyede" omvisninger*
- *udvider arbejdet med målrettet formidlingen til alders- og klassetrin og formulerer læringsmål i forhold til fagbekendtgørelser for folkeskole og ungdomsuddannelser.*

Museets hjemmeside rummer samlet set en del repræsentationer af værker og formidlende tekst. Disse kunne dog udnyttes væsentlig bedre i en mere gennemtænkt modtagerorienteret formidling og en opdateret udgave af hjemmesidens overordnede design og udtryk. I betragtning af, at hjemmesiden repræsenterer et kunstmuseum, kunne man med rimelighed forvente en større visuel eller æstetisk oplevelse ved et besøg. Især på forsiden, men også på de øvrige sider, savner man generelt en mere inviterende appel.

Museet oplyser, at hjemmesiden ikke har været fornyet i mange år. Dette bærer siden generelt præg af i sit udtryk, overordnede design og formidling, som heller ikke signalerer fornyelse eller professionel kulturinstitution.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet:

- *overvejer mulighederne for at samarbejde med Randers Kulturhistoriske Museum og Randers Bibliotek om en fælles it-løsning, herunder udvikling af hjemmeside og anden digital formidling.*

Medlemskaber, samarbejder og netværk

Der er Kulturarvsstyrelsen indtryk, at Randers Kunstmuseum gør en betydelig indsats for at udveksle faglig erfaring med kollegaer, indhente inspiration og styrke museets faglige fundament og rækkevidde gennem samarbejde. Museet sikrer sig også vigtig synlighed og lokal forankring gennem lokale engagementer.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet:

- *overvejer mulighederne for udvidelse af samarbejdet om bl.a. IT og formidling mellem de lokale kulturinstitutioner ud fra den betragtning, at institutionerne i samspil vil kunne få mere ud af de samlede faglige og økonomiske ressourcer.*

PR-virksomhed

Kulturarvsstyrelsen anerkender museet for de kreative initiativer, der sikrer museet god opmærksomhed i lokalsamfundet.

Bygninger

Kulturarvsstyrelsen finder det prisværdigt, at museet arbejder på at få installeret den nødvendige fugt- og temperaturstyring på magasinet og i udstillingssalene for at sikre, at værkerne opbevares under stabile klimaforhold.

Det er Kulturarvsstyrelsens vurdering, at museets magasinforhold er utilstrækkelige. Det undrer derfor, at museet og Randers Kommune aktivt har fravalgt at lade museet indgå i samarbejdet om etableringen af det nye fællesmagasin i Randers. Museet kan på nuværende tidspunkt ikke sikre en forsvarlig opbevaring og organisering af de værker, som ikke er udstillede.

Kulturarvsstyrelsen henstiller derfor til, at museet finder en løsning på de utilstrækkelige magasinforhold snarest muligt. Det anbefales, at museet undersøger muligheden for at opbevare mindre aktive dele af samlingen (her tænkes primært på de pladskrævende tredimensionelle værker) på det nye fællesmagasin.

Museets administration

Det er Kulturarvsstyrelsens indtryk, at administrationen af Randers Kunstmuseum varetages tilfredsstillende.

Randers Kommune udviser et betydeligt engagement i Randers Kunstmuseum. Kommunes anerkendelse af museets aktuelle indsats og fremtidige potentiale er afgørende for, at planerne om et nyt kunstmuseum med en stærkere position i museumslandskabet og med øgede tilbud til borgerne kan realiseres. Kulturarvsstyrelsen vil gøre opmærksom på, at etableringen af et nyt kunstmuseum, der imødekommer de mange forventninger, kræver et omfattende fagligt forarbejde.

Det er Kulturarvsstyrelsens vurdering, at museet med de nuværende ressourcer ikke har en chance for at løfte dette arbejde og opfordrer derfor kommunen til at øge driftstilskuddet til museet, så snart etableringen af det nye kunstmuseum iværksættes.

Ledelse og personale

Det er imponerende, så meget museet får ud af de begrænsede personaleressourcer både fagligt og praktisk/administrativt. Det er dog Kulturarvsstyrelsens vurdering, at museets høje aktivitets- og ambitionsniveau reelt ikke står i rimeligt forhold til de personalemæssige ressourcer, og at den nuværende situation på længere sigt er uholdbar.

Kulturarvsstyrelsen finder det oplagt, at museet i højere grad får bistand fra Kulturbistorisk Museum Randers og fra Randers Kommune til at varetage administrative og praktiske opgaver.

Økonomi

Det er positivt, at Randers Kunstmuseum benytter sig af sponsormuligheder, men Kulturarvsstyrelsen vurderer, at aftalen med Sparekassen Nordjylland set i forhold til det økonomiske beløb, denne bidrager med, medfører et uforholdsmæssigt stort træk på museets i forvejen begrænsede ressourcer.

Kulturarvsstyrelsens notat om museets formidling på internettet

Randers Kunstmuseum har på adressen www.randerskunstmuseum.dk en hjemmeside, som præsenterer museet på internettet. Hjemmesiden rummer de mest grundlæggende praktiske oplysninger for besøgende, præsenterer samlingen, museumsbutikken og omtaler museets formidling

Hjemmesiden giver indtryk af museets samling via nedslag i perioder og ismer med gengivelse af et værk og en meget kortfattet tekst. Der er udvalgt værker af seks kunstnere, hvoraf den ene af ophavsretslige grunde ikke er repræsenteret. Kunstnerne er ikke omtalt i tekst. Museets tidsskrift *Ud-tryk* er tilgængeligt som en fin ressource, der er anvendelig for flere målgrupper. Der kan også findes materiale om tidligere udstillinger. Hjemmesiden rummer samlet set en del repræsentationer af værker og formidlende tekst. Disse kunne dog udnyttes væsentligt bedre i en mere gennemtænkt modtagerorienteret formidling og en opdateret udgave af hjemmesidens overordnede design og udtryk.

I betragtning af, at hjemmesiden repræsenterer et kunstmuseum, kunne man med rimelighed forvente en større visuel eller æstetisk oplevelse ved et besøg. Især på forsiden, men også på de øvrige sider, savner man generelt en mere inviterende appel.

Museet oplyser, at hjemmesiden ikke har været fornyet i mange år. Dette bærer siden generelt præg af i sit udtryk, overordnede design og formidling, som heller ikke signalerer fornyelse eller professionel kulturinstitution.

Brugervenlighed

En række layout- og navigationsmæssige forhold medvirker til at undergrave brugervenligheden og museets intention om, at hjemmesiden skal være en appetitvækker for kommende gæster.

De forskellige undersider rummer så forskellige oplysninger, at hjemmesiden ikke fremstår som et konsekvent gennemarbejdet layout. Navigationsmenuerne antager forskellige former på forskellige sider, brugerens aktuelle placering er ikke markeret, og der er flere inaktive menupunkter og links.

Link til www.kid åbner indrammet museets hjemmeside, hvilket ikke kan anbefales, da det sammenblander de to netsteder på uhensigtsmæssig måde.

Kalenderen er ikke opdateret med fremtidige arrangementer. Der er divergerende oplysninger om skiltning til museet.

Øvrigt

Museet bør overveje mulighederne for at samarbejde med Kulturhistorisk Museum Randers og Randers Bibliotek om en fælles it-løsning, herunder udvikling af hjemmeside og anden digital formidling

(Hjemmesiden er sidst besøgt den 15. december 2008)

JHA

Det Kunsthistoriske Faglige Råds bedømmelse af museets forskningspublikationer

BEDØMMELSE FRA DET KUNSTHISTORISKE FAGLIGE RÅD AF PUBLIKATIONER FRA RANDERS KUNSTMUSEUM

BØGER:

1. **EN REJSE PÅ STEDET. Sven Dalsgaards liv og kunst**
Finn Terman Frederiksen, Randers Kunstmuseums Forlag 2004. 320 sider
2. **FØR SOLOPGANG. Omkring et billede af L.A. Ring**
Finn Terman Frederiksen, Randers Kunstmuseums Forlag 2006. 104 sider
3. **DEN BEVINGEDE KNOKKELMAND. L.A. Ring imellem realisme og symbolisme**
Finn Terman Frederiksen, Randers Kunstmuseums Forlag 2007. 167 sider
4. **J.V. MARTIN FOR FULD UDBLÆSNING**
Lise Jeppesen, J.V. Martin, Mikkel Bolt og Bendiks Skov-Petersen. Randers Kunstmuseums forlag 2007. 168 sider

ARTIKLER:

Lise Jeppesen:

5. **ASGER JORN OG SVEN DALSGAARD. Omkring et samarbejde**
Ud-tryk nr. 3, efterår 2005, 6. årg., s. 9-13

Finn Terman Frederiksen:

6. **DE TRE SØJLER**
Ud-tryk nr. 1, forår 2006, 7. årg., s.10-15

Finn Terman Frederiksen:

7. **EN KÆRLIGHEDSHISTORIE. Nogle kunsthistoriske konsekvenser af L.A. Rings forhold til Johanne Wilde**
Ud-tryk nr. 1, forår 2007, 8. årg., s.6-17

Lise Jeppesen:

8. **HIST HVOR VEJEN SLÅR EN BUGT. L.A. Ring og Sigrid Kähler**
Ud-tryk nr. 2, forår 2007, 8. årg., s. 4-17

Lise Jeppesen og Hanne Schaumburg Sørensen:

9. **BLIV KLOGERE PÅ KÆRLIGHEDEN!**
Danske Museer, nr. 2, 2008, s. 4-8

Det bemærkes fra Randers Kunstmuseums side, at det fremsendte materiale ikke omfatter alt, hvad der er blevet publiceret på museet og ej heller museets bidrag til forskningsmæssige publikationer udgivet af andre museer.

De fremsendte publikationer – bøger og artikler – dækker perioden 2004 til 2008 og består af i alt 9 stk. Blandt bøgerne er 2 publikationer, 1 og 3, monografier. En enkelt bog, 2, er en værkmonografi og endelig tilhører publikation 4 kategorien: Særudstillingskatalog. Alle disse publikationer foreslås af museet kategoriseret som grundforskning.

Artiklerne, 5 til 8, er alle publiceret i museets eget magasin og den sidste, 9, i Danske Museer. Alle artikler foreslås kategoriseret som grundforskning/anvendt forskning af museet.

Publikation nr. 1 (*En rejse på stedet. Sven Dalsgaards liv og kunst*) er en vægtig undersøgelse af en sværvægter i dansk kunsthistorie: Sven Dalsgaard. En kunstner, der er særdeles rigt repræsenteret i museets samlinger.

Værket fremstår som en grundig indføring i mennesket og kunstneren: i hans nyskabende, fornyende og originale kunstneriske udvikling og omfattende oeuvre. Fremstillingen er kronologisk kombineret med særligt fokus på og analyse af kunstnerens tilknytning til tidens ismer, hans særlige og mangeartede udtryksformer, værkgrupper og symbolbrug. Kunstneren indplaceres ligeledes i den danske såvel som den internationale samtidskunst og endelig belyses hans betydning for kunstens udvikling generelt bl.a. for de kunstnere, der tilhører 80- og 90-generationen.

Store dele af bogens konklusioner knytter sig til Finn Terman Frederiksens kendskab til og grundige interviews med kunstneren, ligesom publikationen tydeligt referer til andre forskningsresultater tidligere publiceret af FTF. Publikationen vidner om et nært kendskab til Sven Dalsgaard liv og levned samt om den kunstneriske kontekst, han er del af såvel nationalt som internationalt. Forfatterens teori og metode knytter sig nært til Dalsgaards personlige optik (p. 11), og dette udgangspunkt gennemføres konsekvent publikationen igennem.

Værket, der er rigt illustreret med farvebilleder, er udstyret med et udførligt noteapparat og litteraturhenvisninger. Herudover er der en billedfortegnelse og et personregister samt et engelsk resume.

Monografien om Sven Dalsgaard må betegnes som en videnskabelig publikation, der præsenterer ny viden og forskning, samt diskuterer og perspektiverer kunstneren og hans oeuvre i sammenhæng med dansk såvel som international kunst.

Publikationen har, som nævnt, et kort engelsk resumé af bogens indhold, hvilket gør den tilgængelig for udenlandske forskere og et internationalt publikum. Det skal ligeledes bemærkes, at bogen er en selvstændig monografi, der ikke knytter an til en særudstilling i Randers Kunstmuseum. Dette skal positivt fremhæves, idet store dele af de danske museers forskning ofte knytter an til museernes særudstillingspraksis. Monografien er et resultat af museumslederens eget, selvstændige forskningsarbejde, og med Sven Dalsgaards markante placering i Randers Kunstmuseums samlinger må værket betegnes som et væsentligt forskningsbidrag i forhold til museets samlinger og geografiske identitet.

Konklusion: Grundforskning

Publikation nr. 2 (*Før solopgang*), der er skrevet af museets faglige leder, er en revideret udgave af første oplag af samme bog, der udkom i 1995. Hovedteksten står uforandret, men bogen er blevet forsynet med nyt forord samt et par supplerende tekster, der forholder sig til den reception, der blev den oprindelige bog til del, samt til værkets betydning for andre kunstnere og ikke mindst dets status som kanon-værk.

Der er tale om en publikation, der forholder sig kritisk analyserende til museets hovedværk af L.A. Ring, hvis værker står stærkt i museets samlinger. Det skal derfor uden tøven konkluderes, at der er tale om

en relevant publikation, der også kærkomment i en museal sammenhæng koncentrerer forskningen omkring museets faste samling. Bogens tekst er udsprunget af dels skribentens egen faglige interesse for billedet, men også andre fagfolks fortolkninger og udlægninger af det. Bogen tager således fat i de to poler, der primo 1990'erne synes at have været i forhold til forståelsen af Ring generelt og dette værk specifikt: Enten blev Ring forstået som realist eller som symbolist. Finn Terman Frederiksen udgangspunkt er, at disse to strømninger smelter sammen hos Ring, og publikationen former sig som en grundig argumentation for, hvorledes og hvorfor dette er tilfældet. Samlet fremsætter publikationen en overbevisende nytolkning af Rings hovedværk. Forfatteren inddrager løbende viden og undersøgelser, som ikke tidligere har været anvendt i denne kontekst. Bogen inddrager endvidere løbende den foreliggende forskning, den er forsynet med noteapparat, ligesom der også trækkes tråde til andre væsentlige værker af kunstneren både uden for og i museets samlinger. Der savnes dog litteraturhenvisninger, ligesom bogen er sparsomt, men relevant illustreret. Som det også påpeges i publikationen, er der en stigende international interesse for L.A. Ring; set i lyset heraf havde det været et ekstra plus om publikationen havde foreligget i en parallel oversættelse.

Konklusion: Publikationen kan karakteriseres som grundforskning.

Publikation nr. 3 (*Den bevingede knokkelmand*) er skrevet af museets faglige leder, Finn Terman Frederiksen, og den lægger sig i forlængelse af det ærinde, der også var omdrejningspunktet for *Før Solopgang*. Hvor den tidligere publikation havde sit udgangspunkt i et af museets egne værker, har denne sit afsæt i et af kunstnerens tidlige hovedværker på Statens Museum for Kunst, nemlig *Aften*. FTFs ærinde er at vise, hvorledes realisme og symbolisme glider sammen i dette værk, og dermed foregriber værket den tematik, der også ifølge FTF knytter sig til *Sommerdag ved Roskilde Fjord*. Da kunstneren overordnet står meget centralt i Randers Kunstmuseums samlinger, og forfatteren løbende breder diskussionen ud i forhold til andre værker af Ring, forekommer det alligevel vel-ræsonneret at udgive en publikation med forskningsmæssig tyngde om et værk uden for museets egne samlinger. Publikationen inddrager på relevant vis den eksisterende Ring-litteratur, og bogens tese forfølges med konsekvens publikationen igennem. Der findes andre vinkler på Ring end dem, der fremhæves i nærværende publikation, men disse er ikke FTFs ærinde. Dette havde været ønskeligt, men set i lyset af, at publikationen er udkommet efter den store Ring-udstilling og publikation, forekommer dette rimeligt, da bogens tese knytter sig til en konkret problemstilling. Bogen er udstyret med et fyldigt noteapparat, en litteraturliste samt et personregister. Endelig bliver bogens tese underbygget relevant af smukke farvegengivelser af værker af såvel Ring som af andre kunstnere.

Konklusion: Publikationen kan kategoriseres om anvendt forskning.

Publikation nr. 4 (*J.V. Martin for fuld udblæsning*) om den situationistiske kunstner J.V. Martin, 4, er et rigt illustreret udstillingskatalog, hvor museets eget fagpersonale har bidraget med forord og biografi. De to artikler i kataloget er forfattet af eksterne skribenter bl.a. en kunsthistorisk forsker og en personlig bekendt af J.V. Martin. Disse to artikler vil således ikke blive inddraget i denne bedømmelse. Der er tale om en publikation omhandlende en lokal forankret kunstner, der samtidig var en central figur i den internationale situationisme. Martin, der er repræsenteret i museets samlinger, var en væsentlig kunstner i Randers og desuden kunstnerisk knyttet til andre centrale Randers-kunstnere som Sven Dalsgaard og Per Neble. Set i dette lys er der tale om en særdeles relevant publikation, der føjer ny viden til en kunstner, hvis værk og betydning i forhold til situationismen ikke tidligere har nydt den store bevågenhed. Man kunne have ønsket sig, at museets fagpersonale havde bidraget med selvstændige artikler, men når dette ikke er tilfældet, er det alligevel værd at fremhæve, at museet har valgt at tilknytte en relevant forsker til belysning af J.V. Martin og situationismen. Billedmaterialet er fint og repræsentativt – og de mange s/h dokumentarfotos illustrative.

Konklusion: Betragtet isoleret kan museets egne bidrag i form af den grundige biografi og opsøgning af værker rubriceres som reflekteret dataindsamling.

Det indsendte materiale fra Randers Kunstmuseum indeholder tillige fire tidsskriftsartikler, publiceret i museets magasin *Ud-tryk*, samt en enkelt publiceret i Danske Museer.

To af artiklerne, 5 + 6, har hver især fokus på ét værk skabt af Randers Kunstmuseums helt centrale kunstner, nemlig Sven Dalsgaard. De to værker, henholdsvis en skulptur i det randrusianske byrum og en litografi lavet som fællesværk med Asger Jorn, udfoldes via en redegørelse for deres tilblivelseshistorie, værkanalyser, placering i kunstnerens oeuvre samt relationer til dansk og international kunst i øvrigt. Med hensyn til det grafiske blad fokuseres der ligeledes på 'fællesmaleriet' som en særlig kunstpraksis. Begge artikler har noteapparat.

Konklusion: Anvendt forskning

De øvrige to artikler, 7 + 8, publiceret i museets magasin relaterer sig til museets L.A. Ring-udstilling "På kanten af verden" i foråret 2007. Udstillingen var et samarbejde med Statens Museum for Kunst, og Randers Kunstmuseums medarbejdere bidrog til kataloget med en artikel og værktekster. De aktuelle artikler udbygger to centrale emner i Rings liv, der omtales i udstillingskataloget, nemlig Rings forhold til to kvinder, hvor af den sidste blev hans hustru. Artiklerne dokumenterer på biografisk, tematisk og formelt grundlag de to kvinders indflydelse på kunstnerens livsforløb og de kunstneriske konsekvenser heraf. Også her er begge artikler udstyret med noteapparat.

Konklusion: Anvendt forskning

Den sidste artikel, 9, er en redegørelse for et tværfagligt formidlingsprojekt omkring et enkelt tema: kærlighed. Randers Kunstmuseums samarbejdspartnere var byens kulturhistoriske museum og biblioteket.

I artiklen redegøres der grundigt for hele forløbet fra etablering af samarbejde, over konceptudvikling, formidlingsstrategier, målgrupper, erfaringsindsamling, pressedækning og frem til evaluering. Artiklen er skrevet sammen med en faglig medarbejder ved Randers Kulturhistoriske Museum.

Konklusion: Formidlende artikel.

SAMLET KONKLUSION

Det er meget rosværdigt, at museets to faglige medarbejdere vedvarende præsterer et fint forskningsmæssigt niveau i deres publikationer, der spænder fra reflekteret dataindsamling over det fortolkningsmæssige udviklingsarbejde til grundforskning og anvendt forskning. Museets videnskabelige arbejder er forankret i institutionens samlinger, og formidlingen heraf er forbilledlig. Det skal ligeledes fremhæves, at forskellige områder af museets samlinger tilgodeses, hvorved den forskningsmæssige tyngde bredes periodemæssigt ud. Ikke alene breder samlingen således fint ud, men den berører ligeledes nogle af kerneområderne i museets samling. Set i lyset heraf indfrier Randers Kunstmuseum fint alle krav om at bedrive og publicere samlingsrelateret forskning. Det er endvidere særdeles prisværdigt, at man via museets hjemmeside har adgang til pdf-filer af museets artikler. Skulle et enkelt ønske nævnes ville det være – som allerede anført – engelske oversættelser af tekster eller i det mindste resumeer heraf.

15. januar 2009

Gertrud Oelsner
Museumsinspektør, mag.art.

Mona Jensen
Museumsinspektør, mag.art.

Kultur- og fritidsstyrelsen
Att: Louise Straarup-Hansen
H. C. Andersens Boulevard 2
1553 København V

Fritids- og kulturafdeling

Telefon +45 8915 1515
Telefax

helga.hjerrild@randers.dk
www.randers.dk

1. juli 2008 / 08/03240-3

Tilkendegivelse vedr. kvalitetsvurdering af Randers Kunstmuseum

I henhold til Kultur- og fritidsstyrelsens skrivelse af 7. marts 2008, har Randers Kommune som hovedtilskudsyder til Randers Kunstmuseum følgende kommentarer, som vi foreslår, at Kultur- og fritidsstyrelsen lader indgå i den kommende kvalitetsvurdering af museet.

Randers Kunstmuseum har igennem en årrække haft pladsproblemer og klimaproblemer i de nuværende lokaler. Klimaproblemerne tages der endegyldigt hånd om i nærmeste fremtid, men de trange pladsforhold på 2. sal i byens kulturhus vil fortsat give en række u hensigtsmæssige begrænsninger for museets virke. Derfor arbejder museets bestyrelse på at etablere et nyt Kunstmuseum ved de bynære arealer langs Gudenåen med Randers Kommunes opbakning. Byrådet har i Vision 2016 eksplicit peget på etableringen af et nyt kunstmuseum som et af de vigtige projekter på Kultur- og fritidsområdet. Randers Kommune har på nuværende tidspunkt opkøbt arealer for et tocifret millionbeløb, og der er pt. udskrevet en arkitektkonkurrence. Byrådet har endvidere tilkendegivet, at man vil være positive overfor at imødekomme ønsket om et øget driftstilskud til Randers Kunstmuseum efter etableringen i nye bygninger, således at museet også vil have de fornødne personalemæssige ressourcer.

I lyset af, at der forventes opført en helt ny museumsbygning, specielt tilpasset Randers Kunstmuseums meget fine samling af dansk kunst, vil forventningerne til museet naturligvis også stige. Først og fremmest forventer vi, at Kunstmuseet vil indtage en stærkere position i landskabet af museer i Danmark. Museets profil som museet for dansk kunst skal tone helt klart frem og på en sådan måde, at publikum på nationalt niveau vil opleve et medejerskab (via betoningen af den danske profil), samtidig med at der vil være et stort lokalt medejerskab til museet. Som markører på denne forstærkede position forventer vi markant øgede besøgstal og øget omtale i landsdækkende medier og kunstmagasiner.

Med nye bygninger forventer vi også en fornyelse og yderligere fokusering på formidling. Der arbejdes pt. med ideer om at indrette museet med tidssvarende faciliteter og en rumfordeling, der kan understøtte en fornyet formidlingsindsats, især rettet mod børn og børnefamilier. I relation hertil forventer vi, at den øgede

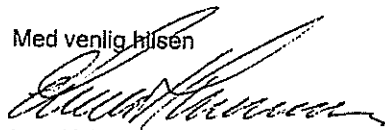
indsats kan aflæses i besøgstillene, herunder specifikt på et øget antal børn, børneinstitutioner/skoler og børnefamilier blandt de besøgende samt publikationer af artikler og medieomtale om formidlingsindsatsen og –formen.

Med denne opprioritering af kunstmuseet i det lokale, kulturelle felt forventer vi endvidere, at der vil være en naturlig, gensidig interesse for at øge samarbejdet mellem museet og en række af forskellige aktører inden for det lokale og regionale kulturelle felt, erhvervslivet, forskningsinstitutioner mv. Disse samarbejdsrelationer forventer vi at se som et udtryk for at museets åbenhed over for det omgivende miljø, således at bruger- og interessekredsen udvides markant fra det nuværende niveau.

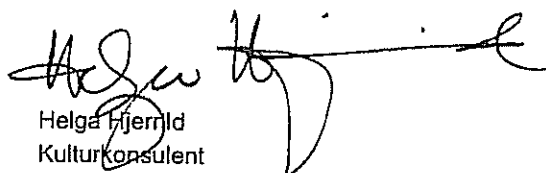
Endelig vil vi gerne gøre opmærksom på, at Randers Kommune indgår i en Kulturaftale i Region Østjysk Vækstbånd, hvor Horsens, Silkeborg, Viborg og Randers Kommune har indgået aftale med Kulturministeriet om udviklingsstrategier og -projekter på kulturområdet. Dette har allerede på nuværende tidspunkt åbnet for nye samarbejdsrelationer på tværs af kommuner, institutioner og kulturfelter, hvor også Randers Kunstmuseum har indtaget en central plads. Vi forventer en fortsat udbygning af disse samarbejdsrelationer, både på projektniveau med nye, borgervendte aktiviteter til følge og på det administrative niveau med fokus på at skabe en dynamik, inspiration og organisationsudvikling som mål.

Vi ser frem til en spændende proces omkring kvalitetsvurderingen af Randers Kunstmuseum, som vi betragter som en af vores vigtigste kulturinstitutioner, og som vi arbejder tæt sammen med for at sikre museet og borgerne det bedst mulige kulturtilbud.

Med venlig hilsen

Lars Keld Hansen
Direktør for Kultur og Borgerservice

Helga Hjernild
Kulturkonsulent